

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport voor de
Uitbreiding Jachthaven Bruinisse
en de aanvulling daarop

4 juli 2003

1206-74

ISBN 90-421-1168-2
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Informatie voor beoordeling in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.....	3
2.2.2 Vaarbewegingen en vaargedrag.....	4
2.2.3 Waterverontreiniging en vertroebeling.....	5

1. INLEIDING

De Den Daas Groep wil haar jachthaven in Bruinisse uitbreiden met een tweede havenkom voor circa 800 ligplaatsen. Deze activiteit is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het bevoegde gezag, de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland, heeft op grond van de omvang van de uitbreiding en de ligging nabij een gevoelig natuurgebied besloten dat de m.e.r.(milieueffectrapportage)-procedure doorlopen moet worden. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de herziening van het geldende bestemmingsplan.

Bij brief van 27 maart 2003¹ heeft de gemeente Schouwen-Duiveland de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 20 maart 2003 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 28 februari 2002;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de herziening van het bestemmingsplan.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

Tijdens de toetsingsfase heeft de Commissie geconstateerd dat er sprake is van een aantal essentiële tekortkomingen in het MER ten aanzien van de beschrijving van de gevolgen van het voornemen voor de vaarbewegingen, de waterkwaliteit en met name voor de vogelpopulatie. Hierover heeft tweemaal een deskundigenoverleg plaatsgehad tussen de MER-schrijvers en de Commissie, op 1 mei en 13 mei 2003. Tijdens deze gesprekken heeft de initiatiefnemer een aantal vragen mondeling en schriftelijk toegelicht en is afgesproken dat er een aanvulling op het MER op schrift gesteld zal worden. De Commissie heeft op verzoek van het bevoegde gezag haar toetsingsadvies enkele weken opgeschort⁸ zodat zij de aanvullende informatie bij dit toetsingsadvies kon betrekken.

Op 19 juni 2003 heeft de Commissie de aanvulling op het MER ontvangen. Deze aanvulling heeft nog niet ter inzage gelegen. De Commissie adviseert om de aanvulling op het MER alsnog ter inzage te leggen, bijvoorbeeld tegelijk met de publicatie van het ontwerp-bestemmingsplan.

---

⁸ Zie bijlage 1a.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER inclusief de aanvulling aanwezig** is.

Het MER is een helder geschreven rapport en voorzien van duidelijk kaartmateriaal. Er wordt een goede onderbouwing van de locatiekeuze gepresenteerd. Het MER geeft een voldoende beschrijving van de voorgenomen activiteit, de varianten/alternatieven en van de gevolgen daarvan voor de woon- en leefomgeving, het verkeer en vervoer.

Ten aanzien van de beschrijving in het MER van de effecten op het abiotische en biotische milieu heeft de Commissie een aantal tekortkomingen geconstateerd, waarvoor in de aanvulling op het MER nadere informatie is geleverd. De Commissie is van mening dat met het MER *inclusief de aanvulling* goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

In de volgende paragrafen wordt het oordeel nader toegelicht en doet de Commissie een aantal aanbevelingen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de verdere besluitvorming. Deze aanbevelingen hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. Voor de duidelijkheid geeft de Commissie in de volgende paragrafen eerst haar oordeel over het oorspronkelijke MER. Vervolgens licht zij toe waarom zij van mening is dat het MER *inclusief de aanvulling* voldoende informatie bevat voor de besluitvorming.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 **Informatie voor beoordeling in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.**

MER

De Commissie is van mening dat op basis van de informatie in het MER niet met zekerheid geconcludeerd kan worden dat er geen significante effecten zijn op de populatie van de Geoorde Fuut. Er wordt onvoldoende inzicht geboden in de locaties waar de vogels zich bevinden en het specifieke gedrag van de futen bij nadering van boten. Uit de gegevens is niet op te maken in hoeverre het vaargedrag van recreanten (zie § 2.2.2) conflicteert met de voorkeurslocaties van Geoorde Futen. De Commissie heeft gevraagd om de gevolgen van de aanleg en de uitbreiding van de jachthaven voor de Geoorde Fuut in een aanvulling op het MER beter in beeld te brengen.

Aanvulling op het MER

In de *aanvulling* wordt voldoende informatie geleverd over de locaties waar de Geoorde Fuut zich bevindt en het gedrag bij nadering van boten.

De Commissie maakt een kanttekening bij de conclusie in de aanvulling (pagina 21) dat resterende confrontaties van boten met de Geoorde Futen in de huidige situatie nauwelijks of geen nadelige invloed hebben op de aantrekkelijkheid van de Grevelingen als ruigebied en pleisterplaats voor Geoorde Futen.

Als argument wordt genoemd dat het aantal Geoorde Futen in de afgelopen jaren is toegenomen, terwijl de recreatievaart niet is afgenomen. De Commissie merkt op dat deze conclusie niet getrokken kan worden, omdat hiermee voorbij wordt gegaan aan andere oorzaken van de toename, zoals nadelige omstandigheden in gebieden elders in Europa waardoor meer Geoorde Futen in de Grevelingen hun toevlucht zoeken. Dit betekent dat de Geoorde Fuut op Europese schaal juist kwetsbaarder is geworden. De toename in de Grevelingen kan dus ook gezien worden als het zich terugtrekken van de Geoorde Fuut in een kleiner aantal geschikte gebieden, waardoor de Grevelingen een belangrijkere rol bij de opvang van deze soort krijgt.

| Gezien de geconstateerde onzekerheden over de ontwikkeling van de Geoorde Fuutpopulatie in de Grevelingen, is het noodzakelijk dat er een adequaat monitoringsprogramma wordt uitgevoerd ten aanzien van de omvang van de vogelpopulatie, waarbij aangesloten kan worden op de monitoringsactiviteiten die al in het gebied plaatsvinden.

2.2.2

Vaarbewegingen en vaargedrag

MER

De Commissie is van mening dat het MER een te onnauwkeurig beeld geeft van het aantal vaarbewegingen en het vaargedrag van ligplaatshouders van de jachthaven en het effect van de uitbreiding hierop. Zij acht dit van belang omdat deze gegevens een indicatie moeten geven van de verwachte mate van verstoring van vogels in de Grevelingen (zie § 2.2.1).

Aanvulling op het MER

In de *aanvulling* wordt betere informatie gepresenteerd op basis waarvan de Commissie het aannemelijk acht dat het aantal vaarbewegingen in de verstoringgevoelige gebieden in de Grevelingen nauwelijks zal toenemen door de uitbreiding van de jachthaven. De verwachte toename van de vaarbewegingen blijft, uitgaande van de gebruikelijke uitvaarpercentages, binnen de bandbreedte van de jaarlijkse fluctuaties van het aantal passanten uit andere vaargebieden, die het Grevelingenmeer bezoeken (zie pagina 11 van de aanvulling). Dit leidt de Commissie naar de conclusie dat er ten opzichte van de referentiesituatie waarschijnlijk nauwelijks effecten op de vogelpopulatie op zullen treden.

| Het MER gaat uit van de redelijke aanname dat de uitbreiding grote schepen betreft die niet in ondiepe, gevoelige natuur- en oeverzones komen, maar in de diepe wateren varen. De Commissie beveelt aan om tijdens en na de uitbreiding van de jachthaven enkele malen te monitoren of de in het MER verwachte vaarbewegingen overeenkomen met de daadwerkelijke vaarbewegingen, type/omvang van de boten en het daadwerkelijke vaargedrag. Gezien de dubbele functie van het studiegebied als natuurkerngebied en waterrecreatiegebied en gezien het feit dat gebruik gemaakt wordt van het zoningsprincipe, wil de Commissie het belang van de handhaving van de zonering onderstrepen. Alleen op deze wijze kan gewaarborgd worden dat vogels niet verstoord zullen worden door recreanten.

2.2.3 Waterverontreiniging en vertroebeling

MER

In het MER wordt geen informatie gepresenteerd over de manier waarop de ontgravingen plaats zullen vinden en de mate van vertroebeling die hierbij op zal treden. Het is niet duidelijk welke mitigerende maatregelen getroffen zullen worden bij de uitvoering van de werkzaamheden om de waterverontreiniging en vertroebeling tot het minimum te beperken.

Aanvulling op het MER

In de *aanvulling* is op bovengenoemde punten voldoende duidelijkheid verstrekt.

| Gezien het belang van het studiegebied voor vogels, beveelt de Commissie aan om, als de nieuwe haven klaar is, een nulmeting uit te voeren waarin de bodem- en waterkwaliteit in de nieuwe haven wordt bepaald⁹. Deze kan dienen als referentiemeting dienen voor een periodiek (bijvoorbeeld om de 5 jaar) uit te voeren bodemkwaliteitsmeting in de nieuwe haven.

---

⁹ Dit wordt ook voorgesteld door Rijkswaterstaat in inspraakreactie 2 (zie bijlage 4).